

ohledu na to, lze-li zjistiti, jaké poranění který z nich způsobil, zodpověděn za celý výsledek útoku, jehož se účastnil. Ustanovení §u 157 tr. zák. může býti použito toliko v těch případech, kde předcházející dorozumění pachatelů zjištěno není. Bylo proto napadený rozsudek zrušiti jako zmatečný, uznati ihned ve věci samé, že jsou obžalovaní vinni zločinem těžkého poškození podle §§u 152, 155 b), d), e) tr. zák. a odsouditi je k zákonnému trestu. Ve směru kvalifikace podle §u 155 a) tr. zák. nebylo možno obžalované odsouditi, jelikož kvalifikace ta předpokládá, byť i jen za určitých okolností, po zákonu předpokládaný úmysl těžce poškoditi, který, když o žádném obžalovaném nemůže býti zjištěno, zda právě on to které těžké ublížení způsobil, u žádného z nich přirozeně též nebyl zjištěn. Z důvodu spolupachatelství podle §u 155 d) tr. zák. mohl by však odvozován býti jen tehdy, kdyby předchozí úmluva byla již cílila ke způsobení těžkého poranění, což rovněž rozsudek ani nenaznačuje.

Čís. 1743.

Donesení zbraně i k cíli nezávadnému (na př. k použití na divadle) bez dovolení jest přestupkem §u 36 zbroj. pat.

(Rozh. ze dne 1. října 1924, Zm II 317/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Olomouci ze dne 11. dubna 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podílnictví na krádeži podle §§u 185, 186 a), b) tr. zák. a přestupkem podle §u 36 zbroj. pat., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Pokud zmatečnou stížnost napadá rozsudkový výrok, jímž byl stěžovatel uznán vinným přestupkem §u 36 zbroj. pat., nelze jí přiznati oprávnění. Neprávem namítá stěžovatel, že pouhé donesení pušky k účelu divadelnímu, tedy k účelu dovolenému, neodpovídá zákonnému pojmu nosení zbraně ve smyslu §u 36 zbroj. pat., že tedy k němu nebylo zapotřebí opatřiti si zbrojní list. § 36 zbroj. pat. co do účelu, za jakým je zbraň nesena, nijak nerozeznává; dlužno tudíž za to míti, že podle úmyslu zákonodárcova každé nosení zbraně, i když k němu došlo k cíli jinak nezávadnému, avšak bez dovolení a bez prokázané potřeby k odvrácení hrozícího nebezpečí, stává se trestným podle uvedeného předpisu.

Čís. 1744.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Pojem »podněcování«.

Skutková podstata přečinu podle §u 15 čís. 2 zákona nepředpokládá ani, by se úmysl pachatelův nesl přímo za bezprávným účinkem, ani, by

jeho slova učinila na druhé osoby skutečně nějaký dojem, tím méně pak, aby měla v zápětí skutečný účinek. Není také třeba, aby projevu odpovídal vnitřní úmysl pachatelův.

Na rozdíl od návodu a nedokonaného svádění (§§ 5, 9 tr. zák.) předpokládá § 15 čís. 2 zákona veřejné podněcování neurčitěho počtu lidí ke zločinu nebo přečinu, třeba ne přesně určitěmu.

(Rozh. ze dne 4. října 1924, Zm I 254/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 10. března 1924, pokud jím stěžovatel uznán byl vinným přečinem podle §u 15 čís. 2 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n., mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Skutková podstata přečinu podle §u 15 čís. 2 zák. na ochranu republiky, z něhož jest obžalovaný viněn, záleží ve veřejném podněcování ke zločinu nebo přečinu. Pojmu podněcování odpovídá jakékoli působení na vůli nebo cit neurčitěho počtu lidí ve smyslu nezákonném, totiž takové působení, v němž se jeví snaha, by v těchto lidech vyvoláno bylo rozhodnutí, porušiti zákon a to v jeho ustanoveních o zločinech neb přečinech. Dle toho je čin podle §u 15 čís. 2 zákona spáchán a dokonán již podněcováním o sobě a není proto přípustno činiti skutkovou podstatu tohoto přečinu odvislou od výsledku protizákonné činnosti pachatele, poněvadž sankcí zákona nemá býti postižen teprve skutečně nastalý neb zamýšlený výsledek podněcování, nýbrž nebezpečí s podněcováním spojené a záležející v tom, že pachatel svým jednáním pohnouti může druhé ku spáchání zločinu nebo přečinu. S tohoto právního hlediska je pak nerozhodno, zda v době pronesení závadného výroku byly po ruce nějaké krompáče, a není zapotřebí zjištění, zda výzvy po opatření krompáčů někdo uposlechl neb i jen slovy s výkřikem obžalovaného souhlas projevili, poněvadž, jak uvedeno, nevyžaduje se ke skutkové povaze zmíněného přečinu, by slova vinníkova učinila na druhé osoby skutečně nějaký dojem, tím méně pak, aby měla v zápětí skutečný účinek. To uznává ostatně sama zmateční stížnost, pravíc, že dopouští se přečinu podle §u 15 čís. 2 zákona, kdo podněcuje veřejně ke zločinu neb přečinu, i když nikdo podněcováním svěsti se nedal, nedovozuje však s tohoto správného stanoviska pro daný případ správných důsledků. Vůči hořejším úvahám bylo postrádatelno také zjišťovati, že obžalovaný obrátil se se svou výzvou přímo individuálně na někoho, aby ho přemluvil a přiměl opravdu k chůzi pro krompáče a k nějakému rozkopávání budovy. Za tohoto předpokladu šlo by již o návod nebo o nedokonané svádění určité osoby k určitému činu ve smyslu §u 5, po případě 9 tr. zák., kdežto podněcování podle §u 15 čís. 2 zák. na ochranu republiky má místo jen, když podněcování není právě zmíněným návodem nebo nedokonaným sváděním, když tudíž jde o veřejné podněcování neurčitěho počtu lidí ku zločinu neb přečinu, třeba ne

přesně určenému. Pro podřadění jednání obžalovaného pod § 15 čís. 2 zák. na ochranu republiky stačí proto úplně rozsudkové zjištění, že podněcoval neurčitý počet lidí k útoku na sokolovnu, jenž dle neodporovatelného zjištění rozsudku mohl se projevit v demolování budovy a zařízení, v rozbíjení oken a tomu podobném, tudíž ve zlomyslném poškození cizího majetku, zakládajícím zločin podle §u 85 písm. a) tr. zák. O toto zjištění ztroskotává výtku stížnosti, že by obžalovaný byl podněcoval ku trestnému činu zcela neurčitému a stávají se bezpředmětnými také i úvahy k tomu připojené.

Pokud jde o subjektivní stránku případu zjišťuje nalézací soud na základě děje, svědky zjištěného, že obžalovaný podněcoval dav ke zločinu podle §u 85 písm. a) tr. zák., že svá slova mínil vážně, že si dosahu jich byl též vědom, poněvadž svoje výzvy několikrát opakoval, a že tudíž jednal s rozvahou. Pokud se zmateční stížnost snaží dovoditi, že nešlo o věcně a vážně míněnou výzvu, nýbrž jen o prázdnou frázi a floskuli, o výkřik do vzduchu a tak dále, nedoličuje tím dovolávaného důvodu zmatečnosti po zákonu, nýbrž brojí jen pod rouškou jeho proti volnému hodnocení průvodů a volnému přesvědčení z nich čerpanému (§§y 258, 288 čís. 3 tr. ř.) a nelze proto k jejím příslušným vývodům přihlížeti. Aby obžalovaný měl opravdu vážný úmysl, přivoditi rozkopání sokolovny krompáči, nebylo zapotřebí. Neboť pojmovým předpokladem přečinu podle §u 15 čís. 2 zák. na ochr. rep. není, by projev pachatelovu odpovídal skutečně také vnitřní jeho úmysl. Rozhodným je pouze smysl a dosah, který pachatel projev svému zevně propůjčuje na straně jedné a ve spojení s tím význam, který podle úmyslu pachatelova jemu přiřkládati mají a také mohou osoby podněcované, jakož i účinek, který v nich projev vyvolati má a vyvolati může, na straně druhé. Nalézací soud stojí po skutkové stránce na stanovisku, že osoby, k nimž projev byl učiněn, pojímaly slova obžalovaného jako výzvu k útoku na sokolovnu, to jest k jejímu poškození neb demolování atd. Zjištění rozsudková opodstatňují proto plně subjektivní zavinění obžalovaného ve smyslu §u 15 čís. 2 zák. na ochr. rep. V důsledku toho netrpí rozsudek neúplností podle čís. 5 §u 281 tr. ř., nezjišťuje, zda obžalovaný při svém výroku myslil na skutečné a doslovné splnění toho, k čemu nabádal, poněvadž náležitost taková nespadá do rámce skutkové podstaty. Za tohoto stavu věci odpovídá výrok, odsuzující obžalovaného přečinem podle §u 15 čís. 2 zák. na ochr. rep., úplně zákonu a nemůže pak přicházeti arci v úvahu již pouhý policejní přestupek podle §u 11 čís. pat. ze dne 20. dubna 1854, čís. 96 ř. zák.

Čís. 1745.

Slovní urážky, pronesené učitelem, třebaš mimo školu a vůči žákům, kteří do jeho vyučování nechodí, v úmyslu výchovném, nikoliv z nenávisi a nepřátelství, nebo bez kárné příčiny proti káranému, jsou trestně stíhatelný jen v případech, kde objektivně překročení mezi kárného práva bylo provázeno vědomím kárajícího, že překročil meze přípustnosti.